

kijkt men u een beetje achterdochtig aan. De Amerikaan heeft een slecht vermogen om zich in de positie van anderen te kunnen plaatsen. Voor historisch geworden verhoudingen heeft hij in 't geheel geen oog. Men moet de situatie concreet voor hem stellen om hem eenig begrip bij te brengen van de werkelijke gebeurtenissen.

Ik heb dat gedaan aan de hand van de volgende voorstelling: stel je voor, dat het den Japanners gelukt was tijdelijk Westelijk-Amerika te veroveren en daar de intellectuele Roodhuiden bereid hadden gevonden met hen samen te werken tegen het Amerikaanse gouvernement in Washington, hoe zouden jullie daarop gereageerd hebben wanneer je de Jappen weer den Stillen Oceaan had in gedreven? Zou je gezegd hebben: nu moeten die Roodhuiden West-Amerika maar behouden, volgens het „zelfbeschikkingsrecht”? Ik vermoed dat er niet veel Roodhuiden in leven gelaten zouden zijn!

Het is ontstellend hoe groot de onkunde omtrent Europeesche en Indische toestanden in Amerika is. Alles wordt gemeten met Amerikaanse verhoudingen en Amerikaanse begrippen. En ook de beste gereformeerde Amerikaan heeft geen oog voor de diepere beginselen, die in het Indische vraagstuk een woordje meespreken en waarvan Groen van Prinsterer ons de beteekenis heeft laten zien.

Wat moet er van Ned. Indië worden wanneer het werkelijk eens kroeg wat de Amerikaan het toedent? Ik denk aan het ontroerend smeekschift, dat de Hoofden van de Sasaks aan onze Regeering in Den Haag richtten en waarin zij de bescherming inriepen tegen het geweld van den Vorst van Lombok, die hen

langzaam uitmoordde, ofschoon zij de oorspronkelijke bezitters van het eiland Lombok geweest waren. Dit was in de negentiger jaren der vorige eeuw. Maar niet alleen om Lombok vochten de inlanders en moordden ze elkander uit. Het was op Atjeh evenzoo, eer het Nederlandsche gezag er orde en rust schiep. En nu een gedeelte van Indië nog onder leiding van wat intellectuele heethoofden staat, kerels die door de Jappen aan het roer gezet zijn, gaat het weer denzelfden weg op.

God heeft onder het Nederlandsch bestuur onzen Archipel rijk gezegend, er welvaart en beschaving gebracht, méér dan op eenig ander koloniaal gebied ter wereld ooit gebracht is. En tenslotte werd het er 'n zendingsveld, waar de Kerk tot openbaring kwam.

Groen van Prinsterer heeft ons geleerd, dat slechts hij antirevolutionair is, die wil letten op het „daar staat geschreven” en „daar is geschied”. In Amerika beseft men dat niet meer, bij gebrek aan principiële voorlichting. Inzake internationaal recht, democratie enz. denkt men even revolutionair als de rest.

En ik geloof dat de voornaamste schuld hier ligt bij de z.g. neutrale pers, die hoofden en harten vergiftigt.

Het wordt hoog tijd, dat de gereformeerde broeders in Amerika beginnen met een eigen weekblad, dat op breed terrein principiële voorlichting geeft en het indringend vergif van de Amerikaanse dagbladen, dat dag aan dag in elk gezin wordt binnen gebracht en ongemerkt geslikt wordt, onschadelijk maakt.

De gezamenlijke gereformeerden in Amerika zijn groot genoeg in aantal om een flink weekblad in stand te kunnen houden. v. S.

OPVOEDING EN ONDERWIS

„DE JEUGD IN WEST-EUROPA”, I.

Onder bovenstaanden titel verscheen van de hand van Thijs Booy in de Volkspedagogische Bibliotheek onder redactie van H. M. van Randwijk en N. Stufkens, een werkje, dat werd opgedragen aan de nagedachtenis van al die jongens en meisjes, die zijn gevallen als soldaten voor een nieuwen tijd.

Stufkens stelt den auteur aan de lezers voor als een jongeman van Gereformeerden huize, die in Leiden Indisch en Nederlandsch recht studeert, in den bezettingstijd illegaal werkte en daardoor veel in aanraking kwam met jongeren van andere levensovertuiging. Na de bevrijding nam hij deel aan de groote jeugdconferenties te Londen en elders, trok in den zomer van '46 door West-Europa en kreeg voeling met de jeugd in Duitschland, Frankrijk, Scandinavië, de Zuid-Europeesche landen en Zwitserland en denkt binnenkort een jongeren-samenkomst in Rusland bij te wonen.

Wie verre reizen doet, kan veel verhalen. Daarom lijkt het me niet ondienstig eens te luisteren naar wat deze jongeman heeft te vertellen.

Volgens den inleider is het de moeite waard met overgeevenheid en openheid, met innerlijke ontferming ook, naar zijn eerlijk, tegelijk idealistisch en

POPULAIR-WETEN - SCHAPPELIJKE SCHETSEN

OM HET HART DER REFORMATIE. III

Het woord bevat alle beloften Gods, en het geloof neemt ze alle aan. De inhoud van het woord is Christus, de gansche Christus.....

Dr H. Bavinck.

We gaan in dit artikel nog even door met het bekijken van de schilderij van de leer omtrent doop, belofte, verbond enz., welke naar de overtuiging van Dr Smilde in de Gebonden Kerken „alhier” geleerd wordt.

De vorige week hebben we zijn uitbeelding van de synodale opvatting omtrent de verzegelde kracht van den doop en omtrent den grond van den doop bekeken, nu moeten we gaan zien naar de teekening van de leer zijner kerk omtrent het houden van de kinderens der geloovigen voor wedergeboren en in Christus geheiligd.

Wanneer Dr Smilde dat gaat doen wijst hij er met nadruk op, dat zijn synodes er van spraken, dat de kinderen krachtens de belofte voor wedergeboren en in Christus geheiligd zijn te houden.

En dan vertelt hij ons precies wat die belofte naar de leer zijner kerken is.

We willen aandachtig luisteren.

Wanneer de Gereformeerde Kerken in synodocratisch verband in dezen zin uit hun leeruitspraken over de belofte spreken, bedoelen ze daarmee niet — aldus Dr Smilde — een „aanbod” (met dit „aanbod” hebben onze gebonden broeders een klein beetje op! Als ze daarover spreken — tien tegen één, dat ze zeggen: het is maar een aanbod! Ik zou evenwel in mijn onnoozelheid willen zeggen, dat een „welmeenend”, een — om met de Dordtsche Vadersen te spreken — „serieus” aanbod van God zelf nog al zoo een en ander moet beteekenen! Als God werkelijk, serieus iets aanbiedt, geeft Hij het dan niet? Of meent God het toch weer niet echt, als Hij zijn gaven — en Zichzelf! — welmeenend aanbiedt? Maar ter zake: De belofte is volgens onze synodale broeders, sprekende door den mond van Dr Smilde, geen „aanbod” (pag. 263). Ze is ook niet „bloot-uitwendig” bedoeld (pag. 271). (Waar ter wereld wonen toch die idioten, welke Gods verbondsbelofte als een bloot-uitwendige belofte opvatten?) Neen, de belofte, krachtens welke men de kinderen der geloovigen voor „wedergeboren en in Christus geheiligd” houdt, heeft ook en vooral tot inhoud „HET WEDERGEBOREN ZIJN” van hen aan wie de belofte gegeven wordt (pag. 271).

Deze uitspraak zullen we goed in onze ooren knooien.

De belofte, de belofte des verbonds heeft volgens Dr Smilde tot inhoud het „wedergeboren zijn”.

Als dat zoo is, spreekt het natuurlijk vanzelf, dat alleen de kinderen die wedergeboren zijn of zeker wedergeboren zullen worden, die belofte van God ontvangen. De anderen krijgen zóó'n belofte niet. Ze wordt hun misschien wel „aangeboden”. Maar dat is slechts een „aanbod”. Hoe zouden kinderen, die nooit wedergeboren zullen worden een belofte ontvangen, welke hun „wedergeboren zijn” inhoudt? Dat is immers volstrekt onmogelijk!

Als we nu deze opvatting omtrent de belofte scherp gezien hebben, ontdekken we aanstonds een paar belangrijke consequenties.

Vooreerst immers moeten we nu bedenken, dat de doop de verzegeling is van deze belofte! Maar als dat weer zoo is, is die doop natuurlijk ook de verzegeling van „het wedergeboren zijn”. Want nog eens: dat „wedergeboren zijn” is inhoud van die belofte. Maar als dat inderdaad zoo is, ontvangen de vele kinderen, die niet wedergeboren zijn dezen doop niet. Ze ontvangen dan een „doop”, die het wezen van den doop, n.l. die belofte, welke „het wedergeboren zijn” inhoudt, mist! Wat is dat voor een „doop”, die het „wezen” van den echten doop mist?

Ook wanneer we dus op de synodale constructie omtrent de belofte letten, ontvangen zeer vele „gedoopte” kinderen den doop niet. Wat ze ontvingen is een „doop”, welke de kern, de ziel, het hart van den doop mist!

Daarbij komt nog iets.

Ook volgens onze synodale broeders is de belofte Gods de grond voor den doop. Maar dan natuurlijk die belofte-met-het-wedergeboren-zijn-als-inhoud. Wie daarom in het synodalistische gedachtenklimaat ademend en het synodalistische jargon sprekend de belofte de grond van den doop noemt, zegt daarmee ook, zegt daarmee volstrekt impliciet, dat „het wedergeboren zijn” grond van den doop is.

Maar hoe zit het dan weer met de kinderen, die niet wedergeboren zijn en het ook nimmer zullen worden? Wel — zoo moet het antwoord luiden — hun doop mist ook inderdaad den echten, waren grond! Maar — zoo rijdt dan het synodale gedachten-treintje over het synodale spoorje rustig verder — maar we beginnen nu met al de kinderen te zien, te behandelen, te beschouwen als, ze te houden vóór kinderen, welke deze belofte hebben, en dus als kinderen die wedergeboren zijn of zeker zullen worden. En zóó doopen we ze.

En nu roep ik nog even in herinnering wat we de vorige week vonden. We zagen toen, dat wanneer de synode zegt: we doopen op grond van het verbond — ze daarmee óók en tegelijk zegt: we doopen op grond van de wedergeboorte. Want het wedergeboren-zijn zit altijd en onvervreemdbaar in dat verbond in en komt er zonder eenige exceptie altijd met mee. Nu hoorden we, dat wanneer de synode zegt: we doopen op grond van de belofte — ze daarmee óók altijd tegelijk zegt: we doopen op grond van de wedergeboorte. Want het wedergeboren-zijn zit altijd en onlosmakelijk in die belofte in!

En als dan die synode nu van alle kinderen zegt: we doopen hen op grond van het verbond, de belofte en dus ook van de wedergeboorte; als ze dan voorts zegt dat die grond feitelijk en werkelijk alleen bij de uitverkoren kinderen aanwezig is; als ze dan vervolgens zegt dat we moeten beginnen met de kinderen te zien en te behandelen als opgenomen in dat verbond, als deeling in die belofte en dus als wedergeboren of zullende wedergeboren worden; en als ze dan ten slotte zegt dat we die kinderen zóó mogen en kunnen doopen — dan vraag ik rustig aan iederen onbevengden toehoorder van deze verkondiging der synodale wijsheid: is dit nu iets anders dan doopen onder de veronderstelling dat de belofte en het verbond, waarin het wedergeboren-zijn onlosmakelijk is opgenomen, den kinderen toekomt? En is dit iets anders dan doopen op grond van een onderstelde wedergeboorte? Want DE grond voor DEN doop — verbond, belofte, wedergeboorte — komt aan al die kinderen, hoofd voor hoofd, niet feitelijk en werkelijk, doch alleen in onderstelling toe. Wie door allerlei verzachtende uitdrukkingen en omsluisende termen heenboort, stoot altijd weer op deze taale, onuitroeibare, synodalistische leer.

We gaan nu weer een stationnetje verder op onzen moeizamen tocht door het doornige struikgewas van de synodale leer, zuchtend: „waarom worden in Christus' kerk zulke in den grond der zaak zeer duidelijke dingen zoo verschrikkelijk moeilijk en duister gezegd?”

Ja, we gaan verder. Dr Smilde gaat ons immers nu vertellen hoe zijn kerken het wedergeboren en in Christus geheiligd zijn verstaan als ze dat in verband brengen met de kinderen der geloovigen.

Er is weer, in wat hij zegt, geen woord Fransch.

Het woord „wedergeboren” moet, zoo zegt hij, in den meest strikten zin genomen worden. 't Woord wijst op een „innerlijk genadewerk” in de kinderen. En het moet beslist gelezen worden als een verleden deelwoord, dus als een woord, dat aanduidt dat het bedoelde „innerlijke genadewerk” reeds tot stand werd gebracht. Er waren en zijn steeds menschen in de kerk van Dr Smilde, welke dit woord met een korreltje zout en dus niet in den strikten zin van werkelijk en echt wedergeboren opvatten. Ze hanteerden en hanteeren het woord zonder daarbij aan een reeds in het hart volbrachte vernieuwing door den Geest te denken. Maar volgens Dr Smilde mag dit beslist niet. Uitdrukkelijk schrijft hij dat men de beteekenis van dat woord als aanduidend een reeds geschied en principieel voltooid werk Gods niet mag „verzwakken” (pag. 273).

Ook de uitdrukking „in Christus geheiligd” neemt Dr Smilde onder zijn kerkelijke loupe. Zijn kerken willen per sé, dat deze uitdrukking opgevat wordt als aanduiding van „inwendige zaligmakende genade”. Er moet bij gedacht worden aan „inwendige, zaligmakende heiliging”. En om alle misverstand te voorkomen, laat hij aan het eind van zijn betoog als conclusie cursief drukken, dat het in Christus geheiligd zijn een „reële, subjectieve heiliging”, „een wezenlijk deelhebben aan Christus' heiligende genade” is (pag. 276).

Zoals weer vanzelf spreekt heeft ook deze opvatting weer haar consequenties. In het doopsformulier wordt immers het in Christus geheiligd uitdrukkelijk genoemd als den grond voor den doop. De ouders moeten hun geloovig ja spreken op de vraag of zij niet bekennen, dat de kinderen in Christus geheiligd zijn en DAAROM als lidmaten zijner gemeente behooren gedoopt te wezen? Onmiskenbaar wordt zoo het in Christus geheiligd zijn den grond genoemd voor den doop, die zoo aanstonds zal worden toegediend. Wanneer men nu een slachtoffer van de synodalistische theologische constructies geworden is, moet men deze uitspraak aldus lezen: of gij niet bekent, dat de kinderen een reële, subjectieve heiliging bezitten en daarom behooren gedoopt te wezen? Ook bij deze opvatting van het in Christus geheiligd zijn komt dan de synodale aap weer uit de mouw springen! De subjectieve heiliging, het wezenlijke deelhebben aan Christus' heiligende genade is DE grond voor DEN doop. Deze grond is evenwel bij vele doopelingen niet „voorhanden” en zal ook nimmer in hen „voorhanden zijn”. We beginnen evenwel met aan te nemen, dat die grond bij alle kinderen werkelijk aanwezig is. Zoo doopen we dan al de kinderen der geloovigen. De doop wordt aldus bediend onder de veronderstelling van de aanwezigheid van die innerlijke heiliging, dus óók van de wedergeboorte. En: de leer van den doop welke geschiedt op grond van een onderstelde wedergeboorte staat weer levensgroot voor ons.

Welke omschrijving van den grond voor den doop men ook bij onze synodale broeders vindt — altijd is die grond óók of zelfs in de eerste plaats de wedergeboorte. En die moet altijd bij alle doopelingen, stuk